

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izbaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Naše učiteljstvo

V silno važnih stanovskih in gospodarsko socialnih vprašanjih se je znašlo v zadnjih letih naše učiteljstvo. Ta vprašanja so tako važna, da je ni učiteljske konference ali sestanka, na katerem se ne bi temeljito obravnavalo. Ves ta obsežni kompleks silno perečih zadev je tudi v ospredju obravnavan na kongresu Jugoslovenskega učiteljskega združenja, ki so ga otvorili včeraj ob udeležbi preko 2000 delegatov iz vse države. Enotnost in zrelost pri preosnovanju vseh teh perečih zadev se je pokazala zlasti pri kongresnih volitvah, ko je lista dosedanje uprave dobila 299 glasov in tri četrtine odbornikov, opozicija pa 113 glasov. Linija sedanje uprave JUU je dobila na tem manifestantnem kongresu svoj učinkovit placet.

Živalno prizadevanje in stremljenje JUU za stanovsko dobrobit in materialne ter duhovne interese našega učiteljstva pa se zrcalijo v programatičnih izvajanjih predsednika I. Dimnika. V okviru teh izvajanj se je podčrtal povdarek, da so morala, poštenje in etični moment v učiteljstvu še močni in da učiteljstvo zvesto varuje svoj značaj. Učiteljstvo je vedno visoko dvigalo zastavo verske in plemenske strpljivosti. Šlo je mimo vseh plemenskih, verskih in strankarskih opredelitev in se je posvečalo skoro izključno raznim, prosvetnim, šolskim in stanovskim problemom. Na tej liniji mora učiteljstvo vztrajati, ker so interesi naroda in države oni najvišji zakon, ki ga hoče učiteljstvo vselej uporabiti. Že saraževna glavna skupščina je naložila članstvu JUU dolžnost, da bodi učiteljstvo oni stan, ki narod spaja, ne pa razdvaja. Pri tem pa hoče učiteljstvo upoštevati predvsem kmetstvo in delavstvo, ki tvorita večino našega naroda.

Sporodno pa se javljajo še drugi problemi. Potrebna je učiteljska stalnost, ker je mimo te skoro težko misliti na popolno poglabitev v potrebe šole in koristi naroda. S tem bo dobilo prosvetno delo zopet svojo polno vrednost in bo prenehalo moralno ter materialno upropaščanje učiteljskih rodbin ter nedolžnih otrok in žena. Učiteljstvo naj se v smislu teh programatičnih izvajanj premešča na osnovi zakona, ki naj bo tak, da se bo učiteljstvo čutilo v zadovoljstvu, duševnem miru in pravni sigurnosti. Umestna je zahteva avtomatičnega napredovanja, da se okrepi vera v državo in državno upravo.

Na vrata pa trka tudi problem gospodarsko socialnega zavarovanja našega učiteljstva, saj morejo vzgojne, in splošno človeške ideale ustvarjati samo gospodarsko ter socialno zadostno zavarovanje in vzgojitelj in učitelj. Življenjske potrebe se podražujejo, učiteljstvo pa se nahaja v silno težavnem gospodarskem položaju. Radi tega je nujno potrebno gnotno in gospodarsko socialno zavarovanje učiteljev, da se bo lahko popolnoma posvetilo svoji vzvišeni službi v prid države in naroda. Potem bo učiteljstvo našlo samo sebe v spoznanju, da je njegovo prosvetno in vzgojno delo takšne vrednosti, da služi samo šoli in prosveti v blagor naroda in države. S tem v zvezi je nujno potrebna tudi zaščita državljskih pravic in svobode učiteljstva ter je iz teh vidikov umljivo stališče proti uvajanju celibata za učiteljske.

Potek manifestantnega učiteljskega kongresa je slej ko prej pokazal, da je uprava JUU storila vse, kar je mogla, da zaščiti učiteljske stanovske interese. Naše vzorno učiteljstvo takšno zaščito spričo svojega požrtvovalnega, zgledno nesebičnega prosvetnega dela tudi nujno za služi.

Mussolini k Chamberlainu - Chamberlain k Mussoliniju

LONDON, 23. avgusta. Po poročilutukajšnjega »Sunday Chronicle« name-rava Mussolini takoj po obisku pri državnem kancelarju Hitlerju posetiti tudi Chamberlaina. Navedeni list poroča to vest s pripombo, da ni bilo mogoče od nobene strani dobiti potrdila za te informacije. Predsednik britanske vlade Chamberlain bo predvidoma te dni prekinil svoje počitnice, da se za nekaj dni vrne v London, kjer se bo sestal z nekaterimi vodilnimi člani vlade, da obravnava z njimi vprašanje predstoječih pogajanj z Italijo in položaj v Šanghaju. Kakor poroča »People« bo britanska vlada v kratkem zahtevala nov dopolnilni kredit za vojno mornarico v iznosu 50 milijonov funtov šterlingov. Ta kredit se bo uporabljal za 4 oklopilce po 7.500.000 funtov šterlingov, 6 podmornic po 300.000 funtov šterlingov, 18 malih rušilcev po 300.000 funtov šterlingov, 200 pomorskih letal in večje število malih motornih torpiljerjev.

LONDON, 23. avgusta. Diplomatični sotrudenik dnevnika »Sunday Referry« poroča, da obstoja možnost, da bo Chamberlain v teku jeseni obiskal Mussolinija.

Nova kitajska zmaga - Japonci potrebujejo še dve milijardi jenov - Japonska bomba v največjo kaznilnico sveta

TIENCIN, 23. avgusta. Jugozapadno od Tiencina se je razvilo v noči na nedeljo srdito topniško obstreljevanje. Po poročilih se je nek japonski oddelek znašel v kitajski zasedi. Borbe pri Lianghsian-gu, približno 40 km jugozapadno od Pej-pinga, zavzemajo vse srditejšje oblike. — Japonska ofenziva za nankavski prelaz še ni dovedla do nobenega rezultata. Dve sveži diviziji kitajskih borcev sta navalili na Japonce, ko so se izkrcavali na desni obali reke Whangpoo, ter so jim zadali hud udarec, čim so stopili na kopno. Razvila se je strahovita borba. Kitajci trdijo, da so Japonce prisilili k pobegu na ladje. V Šanghaju kar naprej gori in se računa dosedanja škoda na preko 225 milijonov dolarjev. Kitajska četrt Čapej

je skoro popolnoma v ruševinah. Strel iz japonske vojne ladje je pogodil eno največjih kaznilnic sveta. Pri tem je bilo 10 kaznjencev mrtvih in večje število ranjenih. V kaznilnici se je nahajalo okoli 7000 kaznjencev vseh vrst, s katerih evakuacija so takoj pričeli. Zadržali se bodo edino težji kaznjenci, dočim bodo ostale pustili na svobodo pod pogojem, da se prijavijo za vojno službo.

TOKIO, 23. avgusta. Havas poroča: »Ašaki« piše, da bo vojni minister zahteval naknadne kredite v višini dveh milijard jenov za potrebe v kitajski vojni. Še pretekli teden so menili, da bo zadoščalo 500 do 600 milijonov jenov. Trajno krožijo vesti, da bo v kratkem proglašena splošna mobilizacija.

Žena - poveljnica kitajskih letalskih sil

LONDON, 23. avgusta. Maršal Čangkajšek je imenoval svojo ženo za letalskega maršala in vrhovno poveljnico vseh kitajskih letalskih sil. Gaspa Čangkajškova je zadnji dve leti zbrala potre-

bnna sredstva, s katerimi je zgradila dve letalski tvornici. Ameriški polkovnik John Juebb je organizator kitajskih pilotskih šol v Kantonu, Lajumu in Hangčau.

Skrivnostne podmornice v Marmarskem morju

LONDON, 23. avgusta. V posebni noti je general Franco napovedal Angliji, da bodo tudi v bodoče njegove ladje potopile vsako tujo ladjo, ki bo osumljena prevažanja vojnihi potrebščin v valencijsko luko, brez ozira na to, če bodo trčile na nje na odprtem morju ali ne. V zvezi s to Francovo grožnjo so angleški in francoski krogi dali Francovi vladi na znanje, da bodo angleške, oziroma francoske vojne ladje streljale na vsako Francovo ladjo, ki bi ovirala svobodno plovo.

ISTANBUL, 23. avgusta. Turška vlada pripravlja v zvezi s potopitvijo parobro-

da »Armura« stroge ukrepe, da se zaščiti turški teritorialni interesi v njenih vodah. Splošno mislijo, da se nahaja pod morniška baza na enem od dodekaneških otokov. Turška križarka »Hamidie« je opazila včeraj v Marmarskem morju pod mornarico, ki je plula na površini brez za stave. Podmornica se je takoj potopila in izginila. Pri Dardanelih in Bosporu se vrši strogo nadzorstvo Marmarskega morja. Valencijska vlada je izdala nalog, da ne zapusti noben parnik ruskih pristanišč do nadaljnjih navodil.

Japonska letala sipajo na Kitajce ipetitne bombe

SANGHAJ, 23. avgusta. Zatrjuje se, da je 11 japonskih bombarderjev metalo na mesto Siang King zračne torpede, napolnjene s strupenimi plini. Učinek teh plinov je bil strahovit. Bombe so okužile vse mesto. Narod je bežal iz hiš in se je že pri drugem, tretjem koraku rušil, be-

žeč radi nevarnega plina. Smatrajo, da so zračni torpedi bili napolnjeni z iperitom, ker je ta strup povzročil smrt mnogih meščanov za nekoliko ur. Zatrjujejo, da je več sto Kitajcev umrlo v najtežjih mukah radi zastrupitve s plinom.

Socialni obzornik

Razširjenje pokojninske obveze na Českoslovaškem. Praškemu parlamentu je bil predložen zakonski osnutek, po katerem naj se obveza zavarovanja po predpisih pokojninskega zakona za nemeščence razširi tudi na kvalificirane nemeščence grafične industrije. Isto zahtevajo tudi prodajalci pri bencinskih črpalkah in natakariji.

Srečna država. Na Švedskem je brezposelnih samo 31.000 oseb.

Rudarsko zavarovanje v Belgiji. Pred kratkim so provizorično znižali rente v posebnem rudarskem zavarovanju, rudarsko zavarovanje samo pa vklopili v organizacijski sestav splošnega delavskega zavarovanja.

Zvišanje plač. Industrije in denarni zavodi so na Poljskem in lastne inicijative zvišali plače za 10%.

Zahteva rudarjev. Predstavniki rudarjev pri TPD so v smislu konference z dne 24. julija v Trbovljah, ki jo je sklicala Delavska zbornica, sestavili posebne mezdne zahteve rudarjev. Te zahteve je Delavska zbornica že predložila za bodočo mezdno razpravo. V osnutku teh zahtev se navajajo sledeče točke: 1. Ureditev draginskih doklad. 2. Ureditev stanovanjskega vprašanja v zvezi z razsvetljavo. 3. Ureditev neodgovarajočih akordov. 4. Ureditev zavarovanja strojnikov.

7 in pol urni delavnik se je uvedel na Poljskem v rudarstvu. To velja pa za vrhne odkopne dele. Pri posebno težkih delih se skrajša delovni čas na 7 ur in če je treba tudi na 6 ur dnevno.

Českoslovaški vzor v socialni zakonodaji. Českoslovaški zdravstveni minister je izdal silno moderen zakon o bolnišnicah in zdravstveni oskrbi. Razen tega se pripravlja tudi novi zakon, ki se tiče epidemij in higijene, zlasti živilske higijene. Moderna socialna zdravstvena zakonodaja omogoča silno visoko stopnjo zdravstvene službe v českoslovaški republiki.

Starostno zavarovanje delavstva. V smislu uredbe z dne 17. marca se pričinja dne 1. septembra t. l. uvajanje zavarovanja za primer onemoglosti, starosti in smrti. Krajevni organi OUZD in Pokojninski zavod vršita priprave za uvedbo tega zavarovanja. Po računu glavnega ravnatelja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev bodo znašali letni prispevki za delodajalci 330 (doslej 270) milijonov za delavce pa 240 (180) milijonov Din. Vse socialnozavarovalno breme se bo povečalo za 60 milijonov Din. Okrožni uradi morajo urediti kartoteke vseh zavarovalnih delavcev. Število zavarovanih delavcev znaša okoli 700.000.

9.2% povišanje zavarovancev. Iz računskega zaključka Osrednjega urada za zavarovanje delavstva v Zagrebu je razvidno, da se je od 1935 na 1936 število zavarovancev povečalo za 51.922 na 612.209, torej za 9.2%. Prispevki bolniškega zavarovanja so narasli za 17.7 na 288.27 milijonov dinarjev, na 1 člana odpade 467.38 (1935 466.30) Din. Primerjava dohodkov z izdatki kaže, da je bolniško zavarovanje lansko leto zaključilo s prebitkom 1.36 milijonov Din, dočim je bil za 1935 izkazan primanjkljaj v znesku 3.02 milj. Din. Od 20 krajevnih organov je lansko leto zaključilo 8 s presežkom v znesku 3.07, 12 pa s primanjkljajem v znesku 6.39 milijonov Din. Najbolj neugodno je stanje nezgodnega zavarovanja. Tu je za 1936 primanjkljaj 15.16 milij. Din, dočim je znašal za 1935 9.21 milijona Din.

Vzgojni problemi

Dvignimo nivo našega mladinoslovja!

Pravilna telesna in duševna vzgoja otroka - mladostnika je pereče vprašanje za vse skrbne starše, naloga vsega prizadevanja učiteljev in vzgojiteljev, dolžnost raznih zdravnikov, zavodov in celotne javnosti. Na tem vprašanju mladinoslovja ali pedologije torej niso zainteresirani zgolj mladinoslovci in poklicni vzgojitelji, temveč prav vsi sloji naroda, ker šele znanstveni izsledki mladinoslovja dajejo osnovo in kažejo vsem zgoraj navedenim smeri za praktično vzgojstvo. Saj mora pedagog-vzgojitelj, ki vzgaja mladega človeka, vedeti, kakšno bitje ima pred seboj in kako mora z njim postopati v različnih starostnih dobah in prilikah, da doseže svoj pedagoški cilj. Vedeti mora tudi, da otrok-mladostnik ni odrasli človek v miniaturni, temveč bitje zase, ki se razvija. Prav s temi raziskavanji se bavi mladinoslovje ali pedologija, kakor jo bomo odslej naprej imenovali.

Pedologija je torej znanost o otroku-mladostniku, ki raziskuje vse faktorje, od katerih zavisi njegov duševni in telesni razvoj. Ona objema otroka od vseh strani: njegov fiziološki razvoj raziskuje pedobiologija, njegovo duševno življenje pedopsihologija, oblike in vzroke duševne defektnosti pedopsihopatologija, faktorje, ki ovirajo ali pospešujejo njegov razvoj v družbi pedosociologija, in pedokriminalologija se peča z zločinskimi nagajenjem otroka in mladostnika. Skupni cilj vseh teh panog pa je določanje razvoja in rasti otroka v najrazličnejših oblikah in dobah.

Že iz tega je razvidno, da so izsledki pedologije neprecenljive važnosti za vsakega praktičnega vzgojitelja. Oni mu pokažejo razvojne stopnje otroka v različnih dobah in aktivnost posameznih duševnih funkcij v teh dobah. Mladinoslovje pa vodi tudi račune o telesni rasti otroka.

Sportno gibanje

Nogomet za silo!

SK Železničar premagal v prijateljski tekmi ISSK Maribor v razmerju 5:2 — Zadnje priprave za jesensko nogometno prvenstvo LNP

Brez vsakršne reklame se je vršila včeraj popoldne na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti prijateljska nogometna tekma med starima rivaloma SK Železničarjem in ISSK Mariborom. Kljub temu, da so bile vremenske prilike za nogometne prireditve dokaj ugodne, se je zbralo na igrišču komaj okoli 100 gledalcev, in to najožji prijatelji obeh klubov, med katerimi je prevladovala mladina.

Včerajšnja tekma je imela predvsem namen, da bi pri obeh nasprotnikih preizkusila nekatere nove moči, ki jih namestavajo uporabiti v prvenstvenih tekmah, ki se pričnejo v nedeljo 5. IX. Ker ni šlo včeraj niti za točke in niti za naslove, sta oba nasprotnika precej ležerno zaigra-

la. Torej si bodo znali vsi, ki imajo opravka z vzgojo mladine le tedaj začrtati pravilno, naravno in sistematično vzgojno delovanje, ako bodo poznali izsledke mladinoslovja.

Prvi kongres mladinoslovcev se je vršil v Brnu leta 1933. Drugi se bo vršil v dneh 26.—28. avgusta t. l. v Ljubljani pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza Namestnika Pavla in častnim predsedstvom rektorja ljubljanske univerze dr. Maksa Samca. Stalni vseslovanski odbor za prirejanje pedoloških kongresov v slovanskih državah, ki ima svoj sedež v Brnu, hoče s prireditvijo v Ljubljani dvigniti nivo našega mladinoslovja, ki je šele v prvih skromnih začetkih. V ostalih slovanskih državah kot n. pr. na Češkoslovaškem in Poljskem je ta študij na zavidi vidljivi stopnji. Predstojeci kongres v Ljubljani ne bo samo važna prireditev le iz vzgojnega in učnega stališča, temveč tudi iz tujsko prometnega vidika, saj bodo prišli v slovensko prestolico kongresisti iz vseh delov naše države in vseh ostalih slovanskih držav. Predavatelji iz Češkoslovaške, Poljske, Bolgarije in Jugoslavije bodo pokazali vse dosedanje uspehe in izsledke te nove znanstvene panoge. Pokazali bodo tudi nova pota, po katerih pridemo lažje do cilja in dali novih pobud za preosnovo in modernizacijo našega šolstva.

Pripravljalni odbor za prireditev tega kongresa, ki deluje že več mesecev v prostorih sekcije JUU v Ljubljani pod predsedstvo univ. prof. dr. Karla Ozvalda in tajništvom strok. učitelja Drago Supančičem, je komaj spravil vprašanje kongresa z mrtve točke, ker je za tako veliko in važno prireditev treba prevzeti veliko odgovornost, obilne gnotne podpore od strani oblasti kakor javnosti, za tehnično izvedbo pa mnogo pridnih delavcev in pomagačev.

dobivanje terena je bilo zelo komplicirano, kar je nasprotniku omogočilo, da je brez posebnih težav razbil napadalne akcije. Tudi ni imel ISSK Maribor v svojih vrstah nobenega strelca, ki bi znal izrabiti zrele prilike. Opazilo pa se je, da manika moštvu tekmovalna rutina ter ona prevdarnost v igri, ki je neobhodno potrebna za dosego cilja. Enajstotica ISSK Maribora je sestavljena večinoma

Pričetek tekovanja za državno nogometno prvenstvo

Včeraj se je pričela prvenstvena borba za najvišji naslov v jugoslovenskem nogometu. 90 tekem bo treba odigrati, da se ugotovi, komu pripada naslov državnega prvaka. Okoli 30.000 gledalcev je včeraj prisostvovalo tekmam, ki so se vršile v Zagrebu, Beogradu in Splitu. Že prvo kolo je prineslo nekaj presenetljivih rezultatov. Tako so na primer računali, da bo SK Ljubljana premagala zagrebško Concordijo, toda ljubljanci so se vrnili iz Zagreba praznih rok, saj so bili poraženi z rezultatom 2:4 (1:2). Značilno je, da je zmaga Concordije glavna zasluga Mariborčana Rakarja, bivšega člana Rapida, ki je sam zabil dva gola. Druga tekma na zagrebških tleh med beograjskim Jedinstvom in Gradjanskim se je končala s katastrofalnim porazom Jedinstva v razmerju 0:6 (0:2). V Beogradu je Hašk premagal Bask z 2:1 (1:0). Jugoslavija pa sarajevsko Slavijo z 2:0 (1:0). V Splitu je moral bivši državni prvak BSK kloniti pred Hajdukom, ki je odpravil Beograjčane s 3:1 (2:1).

Ostale nogometne tekme.

Murska Sobota: SK Mura:Hertha (Gra dec) 6:4 (3:3).

Celje: Atletiki:Hermes 5:4 (2:3).

Ljubljana: SK Mars:SK Kranj 2:1 (0:0).

Čakovec: Slavija (Varaždin):Čakovečki SK 4:1 (1:0). Sodil je g. Šneler iz Maribora.

Lahkoatletski dvoboj Maraton:Rapid 58:56. Na Rapidovem igrišču se je včeraj dopoldne vršil lahkoatletski dvoboj med Rapidom in mariborskim Maratonom, ki se je končal z zmago Maratona v razmerju 58:56. Najboljši rezultati v posameznih disciplinah so bili: Tek 110 m zapreke: Smerdel (M) 19.4; tek 1000 m: Germovšek (M) 2:51; tek 400 m: Mühleisen (R) 56.5; tek 3000 m: Hoš (M) 10:34.4; Tek 200 m: Mühleisen (R) 25.3; štafeta 4x100 m: Rapid 3:53.5; skok v višino: Musnik (R) 1.65 m. Skok ob palici: Radič (R) 3.20 m; troskok: Lončarič (M) 11.52; krogla: Vidic (M) 11.82 m; disk: Radič (R) 35.38.

Državno lahkoatletsko prvenstvo je bilo včeraj v Zagrebu zaključeno. Naslov državnega prvaka si je letos priborila za grebška Concordia in to predvsem radi tega, ker atleti ASK Primorja iz Ljubljane niso startali.

Tekmovanje za seniorsko plavalno državno prvenstvo, ki se je vršilo v Dubrovniku, se je včeraj zaključilo. Tekmovanje je bilo brez udeležbe plavačev iz Ljubljane, Splita in Sušaka in je bil odan naslov najboljšega kluba v državi dubrovniškemu Jugu, ki si je priboril 274 točk.

iz samih mladih igralcev, ki so sicer dobri tehničarji, toda boriti se še ne znajo.

Tekmo je sodil g. Bizjak. Napravil je sicer nekaj napak, v splošnem pa je bil korekten vodja tekme.

V predtekmi je mladina SK Železničarja v prijateljski tekmi zmagala nad mladino ISSK Maribora v razmerju 1:0 (0:0). Sodil je g. Jančič.

OOLNP v Mariboru zopet ustanovljen!

V soboto se je vršila v Ptuj konferenca vseh klubov na področju mariborskega okrožja LNP, na kateri so bili navzoči delegati vseh klubov, razen SK Mure. Klubi so predlagali v OOLNP naslednje gg. dr. Vauhnik (ISSK Maribor), Mozečič (SK Železničar), Frankla (Rapid), Ko niča (ČSK), Mihelaka (SK Lendava), Amona (SK Ptuj), Joštila (SK Drava), Kocbeka (SK Slavija). Predlagani novi odborniki so bili soglasno izvoljeni in se bo OOLNP Maribor konstituiral na prvi seji, ki bo drevi ob 19.30 v posebni sobi hotela »Zamorec«. Omenjeni funkcionarji se naprošajo, da se zanesljivo udeležijo te seje. Dnevni red današnje seje: konstituiranje odbora in žrebanje parov za prvenstveno tekmovalje I. razreda mariborskega okrožja. (Službeno iz OOLNP Maribor).

Gospodarske beležke

Železniške gradnje. Medtem ko so vprašanje gradnje železnice Črnomelj - Vrbovsko še vedno ne premakne z mrtve točke, so že prejšnji mesec pričeli z gradnjo prve etape transverzalne železnice Kragujevac - Banjaluka, in sicer Kragujevac - Čačak, kjer že obstoja ozkotirna železnica. Tudi je izdalo prometno ministrstvo odlok, da se ozkotirna proga Kraljevo-Kruševac pretvori v normalnotirno progo. Nadalje se normalizira tudi proga Zaječar - Metovnica - Bor.

Stabilizacija klirinške marke. Narodna banka je stabilizirala tečaj klirinške marke na 13 Din za marko.

O vprašanju reorganizacije podružnic Narodne banke bodo razpravljali na seji upravnega odbora, ki bo dne 30. t. m.

Za smek in dalca valja

Preneumno.

— »Rečem vam, gospodična, da mi je takole veslanje po jezeru najljubša zabava.«

— »Tako. Zakaj mi niste tega prej povedali, pa bi ne šla k vam v čoln!«

Obup.

Neki gizdavi gospej so povedali, da se je njen mož na potovanju ponesrečil in da je mrtev.

»Moj Bog!« je vzklila gospa v obupu. »To je strašna nesreča, kajti črna obleka mi ne pristojia dobro!«

Potem pa že.

»Jaz sem načeloma nasprotnik zakona.«

»In kaj vas je privedlo do tega nasprotstva?«

»Moja žena!«

Jetnik

II.

Zdi se, kakor bi luč v stolpu za hip potemnela.

Moška glava se je naslonila na križasto ograjo. Jetnik je pogledal na morje — in bliskoma skočil od okna. Morje je kipelo — in spodaj se je na bregu gugal in zibal na valovju čoln. Misli je, da se moti, da je to blazna podoba njegove razgrete domišljije — mračna sila nočne temnine, ki mu je pričarala to sliko... Korakal je po svoji kletki, njegova senca je padala skozi železje v oknu. In spet je planil k odprtini in z žarečimi očmi strmел v temo. Valovi so šumeče bili ob breg, zibajoči se čoln ga je vabil in dražil. Jadrnik je enakomerno škripal radi udarcev valov ob barko. Jetniku se je zdelo, da sliši vabeče petje, ki ga z nežnimi, pojočimi glasovi vabi in kliče iz temne ječe. Mož je spet odskočil, v nasprotnem kotu se sključil v dve gube in mlo strmел v okno. Nočna lučka je osvetlje-

vala z enakomerno rdečkasto svetlobo davno že do zadnjega kotička znano mu ječo. Toda v tem hipu je videl samo eno: skozi temno okno je strmela v ječo divja noč. Morečo tišino v ječi je nadomestovalo tuljenje vetra; mož ni mogel pozabiti belega čolna na valovih.

Prisluškoval je, — in med šumenjem morja in žvižganjem vetra je včasih slišal nežno, rahlo škripanje jadrnika.

Prešlo je nekaj minut. Jetnik se je hipoma vzravnal in stopil k steni. Ostranil je kamen in iz skrivnostnega skrivališča potegnil malo pilo. Stopivši k vratom, je pritisnil uho na ključavnico in poslušal. Vse je bilo tiho. V bližnjem hodniku ni bilo slišati korakov. Zdelo se je, kakor bi bilo vse življenje zamrlo; samo razsajanje viharja se je slišalo v ječi. Nato je mož stopil k železju. Že davno prej je ravno ob takih viharjih dneh napilil omrežje. Drsanje pile se je vtopilo v nevihti, da niso straže ničesar slišale.

Čemu je to delal, sam ni natanko vedel. Nad njegovo glavo je korakal stražnik ter rahlo z enim samim pogledom

pregledal breg. Ponoči so se čolni ustavljali na drugi strani in samo v viharjih nočeh, ko se je stražnik stisnil v svojo hišico in se pavil v plašč, v trdni veri, da se v takem vremenu ne more približati noben čoln, da se v takih nočeh nihče ne upa na morje — samo v takih nočeh je upal, da bo prepilil železje ter ubežal svoji mračni ječi.

Čemu?...

Vse to je vedel, toda človeško srce je tako čudno, da preneha biti, če mu ugasne zadnja iskra upanja. Temno in nedoločeno upanje je še živeło v njem; če je gledal na morje, ko je ležalo mirno in gladko kot zrcalo, je s trpljenjem čakal na vihar. In kadar je tulil veter in je morje kipeče in sikajoče butalo svoje valove na breg, je dolge noči pilil in pilil. Ko se je vrgel na svoje trdno ležišče, je globoko zaspal in sanjal o prostosti. Vedel je, da ga od svobode loči samo tenko, skoraj prepiljeno železje — in morje, ki ga ni mogoče preplavati v viharju. Železje bo kmalu odletelo — ostane še samo ena zapreka — samo ena! Spet je šel na delo!

Morje se je srđilo, čoln se je rahlo zibal v zalivu, jetnik je pilil in zgoraj na zidu se je vojak zatekel v stražnico v zavetje pred butajočim vetrom.

In ko je bilo omrežje prepiljeno, ga je oprezno dvignil in postavil na tla; v hipu brez pomisleka, je skočil na okno in od tam na tla. Zdelo se je, da se je šele tu zavedel, kaj ga čaka.

Vihar je butal, da se je opotekel. Tam, v celici, se ni mogel prav predstavljati njegove moči in šele zdaj, ko ga je suval, ko je bil ves omoten radi hrumenja nezmerne morja, se je čutil brez moči in brez poguma. Tema se mu je zdela še temnejša, vihar še strašnejši, kipenje morja še hujše. Tu, prost zidov, na svobodi — je pozabil samega sebe. Mala črna človeška postava se je plazila v temi ob zidovju in se prihlula na voglu k tlom. Spet je bilo okoli njega samo sivo morje in zidovje črne stolpa.

In morje se je krototaje zabavalo ob pečinah na bregu, človek je sedel, trepetal in poslušal med burnim bitjem srca.

(KONEC.)

Mariborske in okoliške novice

Naročnikom, inserentom, dopisnikom in prijateljem »Večernika«!

S 1. septembrom t. l. se preselila uredništvo in uprava dnevnika »Jutra« in »Večernika« v Mariboru iz svojih dosedanjih prostorov v Gosposki ulici 11 na Grajski trg 7, prvo nadstropje, (dosedanjí prostori Ljudske samopomoči). Cenjene naročnike, inserente, dopisnike in prijatelje našega tiska prosimo, da se s 1. septembrom v vseh zadevah našega poslovanja (oglasí, naročnina, dopisi itd.) oglašajo v novih prostorih na Grajskem trgu 7, prvo nadstropje, dohod direktno iz trga.

Smrtna kosa. V Bistrici pri Limbušu je umrla v 67. letu starosti znana gostilničarka Frančiška Postl. Njene zemske ostanke bodo prepeljali v Gradec, kjer bodo v tamošnjem krematoriju upepeljeni. — V splošni bolnišnici pa je umrla v 62. letu starosti posestnica Terezija Kucej. Žalujemo naše iskreno sočutje!

Maribor in mladinoslovni kongres v Ljubljani. Od 26. do 28. avg. bo v Ljubljani II. vseslovanski pedološki (mladinoslovni) kongres pod pokroviteljstvom kneza namestnika Pavla in častnim predsedstvom univ. rektorja prof. dr. Samca. Pod predsedstvom univ. prof. Mihajla Rostoharja iz Brna bo zbrana elita proučevalcev mladine iz ČSR, Polke, Bolgarske in Jugoslavije. Tudi Maribor se je odzval častnemu klicu in bodo predavali: prof. Gustav Šilih o »Mladinoslovnih osnovah«, učitelj Ernest Vranc o »Mladinoslovju v luči sinteze«, Albert Žerjav o »Mladinoslovnih mejah v zgodovinskem pouku«, cand. prof. Dragotin Cvetko o »Sodobni mladini in glasbi«, prof. Ema Deisinger o »Deški predburbetnetni dobi«. Tako bo tudi Maribor častno zastopan na kongresu, ki je važen za profesorje, učitelje, pa tudi za zdravnike, juriste in nič manj za starše.

Odprta noč in dan so groba vrata. V Barvarski ul. 8 je umrla v starosti 70 let bivša babica Anastazija Weiler. Na Pobrežju v Zrkovski 47 pa je preminila 71 letna posestnica Marija Rojko. Žalujemo naše iskreno sočutje.

Človeške kosti v tezenski gramoznici. V globočini 3—4 m so izkopali v navedeni gramoznici že precej prepelele človeške kosti. Pravijo, da so bile kosti v zemlji 50—80 let in menijo, da gre za kosti 4 ustreljenih kolovodij vstaškega madžarskega polka, ki ni hotel l. 1848 na italijansko bojišče.

2. državni dekliški meščanska šola v Mariboru (Cankarjeva ulica). Vpisovanje v vse razrede bo 1., 2. in 3. septembra, vsak dan od 8.—12. ure.

Rdeči petelin na deželi. V Varoših pri Makolah je ogenj vpepelil gospodarsko poslopje posestnika Franca Šireca, ki trpi radi požara škodo okoli 8000 dinarjev. Domnevajo, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

Kakor že večkrat javljeno se vrši jenski ljubljanski velesejem od 1. do 12. septembra. Železnica je dovolila polovično voznino za potovanje v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra za povratek pa od 1. do 17. septembra. Na odhodni postaji kupite poleg cele vozne karte še rumeno žel. izkaznico, na katero vam bo uprava velesejnice dala potrdilo in legitimacijo. S tem se povrnate brezplačno domov. Razstave bodo sledeče: novinarska, etnografska, gospodarska, razstava eksotičnih ribic, razstava gozdov, industrijska, obrtna itd. Letošnji ljubljanski velesejem bo res nekaj impozantnega.

Riziko dela. V Mariborski tekstilni tvornici je prišel pomožni delavec Anton Svenšek stanujoč v Zg. Radvanju po nesrečnem naključju, z desno roko v stroj, ki mu je razmesaril prste. Poklicani mariborski reševalci so Svenška odpremili v tukajšnjo splošno bolnišnico.

Usoda mladega dekleta... Poročali smo, da zasleduje ptujka policija neko 16letno F. P., ki je osumljena da je neki ženski v Ptuj ukradla zlatnino v vrednosti okoli 3000 dinarjev ter nato pobegnila proti Mariboru. To deklico je izsledil

stražnik v neki drvarnici v Trstenjakovi ulici, kjer je v popoldanskih urah spala. Dekle so spravili na policijo, kjer pa je pri zaslišanju tajila vsako krivdo. Dejala je, da je od doma pobegnila, ker bi si rada ogledala Maribor in Mariborski teden. V Mariboru se je potikala ter spala v parku, po hlevih in drvarnicah. Preživljala pa se je od beračenja... Ker je dekle dobro razvito in čedne zunanosti, domnevajo, da je imela v Mariboru opravka z raznimi moškimi in so jo zaenkrat poslali v bolnišnico, nakar jo bodo poslali nazaj v Ptuj.

DR. LOVREC RUDOLF, Strossmayerjeva 8
zopet redno ord. nira. 4582

Kolesarjeva nesreča. V bližini Lovrenčičeve gostilne v Kamnici je treščil skolesa 24 letni delavec Anton Fras iz Rošpaha, ki je pri padcu zadobil pretres možganov in so ga morali mariborski reševalci prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

Kako bo z vremenom. V smislu vremenske napovedi za danes bo prevladovalo oblačno vreme v večjem severnem delu naše države. Deževalo bo na severnem in severovzhodnem robu države, vedro pa bo v južnih krajih. Temperatura bo v severni polovici države še nadalje nekoliko padla.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Albaneževa in Königova lekarna.

V Razvanju gori! Danes ponoči okrog pol 1. ure je v gospodarskem poslopiju posestnice Kac Julke v Razvanju pri Mariboru izbruhnil ogenj, ki je na mah zajel vso domačijo s stanovanjsko hišo. Plat zvona je zbudil vse prebivalce in so na kraj požara prispeli kot prvi požrtvovalni domači gasilci in pričeli z reševanjem živine in gašenjem gorečih objektov. Kmalu zatem so prihiteli na pomoč gasilske čete iz Pobrežja, Hoč in Studencev. S skupnim naporom se jim je posrečilo rešiti vsaj živino, medtem ko so ostali objekti z inventarjem, kljub takojšnji gasilski akciji zgoreli. Gospodarsko poslopje, kjer je najprej pričelo goreti, je bilo natrpano s krmo. Po dveurnem naporu gašenju se je gasilec posrečilo ogenj vsaj lokalizirati, da ni zajel še sosednjih stavb. Skupna škoda se ceni na 100.000 Din. Kako je ogenj nastal, še niso ugotovili.

Po Din 10.000

sta glasom telefonskega poročila iz Beograda zadeli srečki

štej. 40.120 in 63.740

ki sta bili kupljeni v bančni poslovalnici Bežjak, Maribor, Gosposka ulica 25.

Roparji strašijo po Mariboru. Ko sta šla 13 letni dijak tukajšnje realne gimnazije Adolf Vinder, stanujoč na Meljski cesti 91, in 12 letni učenec meščanske šole Franc Kacjan, stanujoč na Meljski c. 93 v soboto popoldne po vino na Meljski hrib, sta ju v Trdinovi ulici zaustavila dva moška, ki sta se peljala na kolesih. Moška sta zgrabila Vinderja za roko ter zahtevala, naj jima izroči denar. Ker Vinder tega ni hotel storiti, mu je eden od moških kratkoma iztrgal iz rok 50 dinarski kovanec. Nato sta se oba moška vzpela na svoja kolesa ter se odpeljala v smeri Prisojne ulice proti tvornici »Mirim«. Dečka sta roparski napad prijavila policiji, ki sedaj poizveduje za roparje. Omenjeni dogodek je v teku zadnjih dneh že drugi slučaj te vrste ter domnevajo, da gre za ista zločinca, ki sta skušala v Kersnikovi ulici izropati neko žensko pri belem dnevu.

Košaro z 200 jajc je ukradel doslej še neznan storilec branjevki Veri Kubiševi in sicer izpod stojnice na Glavnem trgu.

Ne samo v visoke milijone, temveč daleč čez milijardo, sega število časnikov in časopisov, ki so doslej šli med Slovence. Na velesejmu boste videli veliko sliko, kjer vam bo učinkovito prikazano po natančnih računih, da so Slovenci v 140 letih obstoja slovenskega novinarstva prejel doma in na tujem 1.260.056.551 izvodov časnikov in časopisov. Ogromno proizvodnjo po vojni predstavlja 16 debelih (seveda le naslikanih) knjig, vsaka

Skolske vesti

Tekme v plavanju. Sok, župa Maribor priredi dne 29. t. m. ob 15. uri tekme v plavanju in skokih v vodo na Mariborskem otoku. Pričakujemo čimveč prijav najkasneje do 25. tm.

Tekme v odbojki in košarki bodo 29. t. m. ob 8. uri na letnem telov. Maribor Matic. Tekmujejo okrožni prvaki. Obenem so to izbirne tekme za določitev moštva za savezne tekme. Borbe bodo zanimive, ker tekmujejo letos prvaki vseh Sokolskih savezov v Sofiji. Okrožja naj pošljejo prijave do 24. t. m. Zdravo! Načelnštvo župe.

z nad 50 milijoni izvodov časnikov in časopisov.

Amokov tek in alarm na Aleksandrovi cesti

V Krčevini pri Mariboru se je sinoči okoli pol 8. ure pripetil razburljiv dogodek in ni mnogo manjkalo, da ni padlo človeško življenje. V omenjenem času se je namreč vrnila po državni cesti proti Mariboru skupina moških. V bližini Wellejeve tvornice na Aleksandrovi cesti je prišel k njima mlajši, očitno vinjeni moški, Brez vsake besede in vsakega po vodu je z nožem v rokah navil na skupino vračajočih se izletnikov. Neznanec je najprej od zadel zabode 39 letnega železničarja Franca Hrobata, stanujočega v Dajnki ulici 8, ki je zadobil dva zabodljaja v hrbet. Nato je navalil na J. Franka, stanujočega v Židovski ulici 14 ter ga z nožem zabodel v prsa, in zatem na Ljuboslava Lutmana, ki je zadobil dva zabodljaja v roke. Ko je neznanec opravil svoj krvavi posel, je pobegnil tako hitro, da ga ostali izletniki, ki so bili v družbi omenjenih poškodovancev, ni mogli več dohiteti. Poškodovancev so nudili prvo pomoč poklicani mariborski reševalci, ki so Hrovata in Franka prepeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico. Košarski orožniki so aretirali nekega osumljenca in sicer nekega delavca, stanujočega v Mariboru na Vojašniškem trgu, ki pa krivdo taji. Dogodek je zbudil v Koških veliko razburjenje.

O tem in onem

Oženjeni in oni, ki se še ženijo, niso za pilote!

Neko ameriško zrakoplovno podjetje se je nenadno odločilo, da ne sprejme odslej v službo nobenega oženjenega pilota. Vsi oni pa, ki so že v službi in se nameravajo poročiti, izgube svoja dosedanja pilotska mesta. Dolgoletna izkustva so namreč dokazala, da oženjeni piloti niti izdaleka ne dosežajo one vestnosti in zanesljivosti, ki jih zahteva pilotska služba. Oženjeni se ukvarjajo v mislih mnogo preveč z družino in nimajo ob priliki letenja tako zbranih misli, kakor jih ima sicer vsak, ljubezenskih in družinskih vezj prosti uslužbenec. Na račun teh družinskih in ljubezenskih skrbi je treščilo že marsikatero potniško letalo iz zračnih višin in pokopalo pod seboj premmoge potnike, ki so svoje življenje zapuili podjetniku zračne linije. Pilot mora biti v svoji službi miren in duhaprisoten. Ta izredno zanimiva in edinstvena odločba neke ameriške zrakoplovne družbe je zbudila v vsej ameriški javnosti mnogo komentarjev in obenem razburjenja med poročenimi in zaljubljenimi piloti ter delavci.

Odvetnik — predsednik beračev

Najrazličnejšim klubom v Montrealu se je pridružil še klub beračev. Berači se radi organizirajo, saj tudi vedo, da je v organizaciji moč. Toda navadno predstojajo njihovim organizacijam tudi berači. V Montrealu pa so berači izvolili za svojega predsednika advokata. Advokat je strogo pazil, da je vsak član vestno izpolnjeval svoje dolžnosti. Skrbel je pa tudi za pravice članov. Vsak član je moral plačati članarino vedno pravočasno in brez poziva. Zato je pa imel mnogo ugodnosti, med njimi tudi to, da ga je predsednik zagovarjal pred sodiščem, če je bil berač obtožen. Vsakemu članu društva je bil strogo odmerjen v mestu okraj, kjer je smel beračiti in noben drug

Od 1. do 12. septembra

LJUBLJANSKI VELESEJEM

50% popusta na železnici, parobrodih
Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za Din 2.—.

RAZSTAVA SLOV. NOVINARSTVA

Razstava Indija. Materi za otroka. Umetnost. Vrtnarstvo. Eksotične ribice. Zoo. Male domače živali. Industrija, obrt.

Tekmovanje harmonikarjev 12. septembra.

KRASNO ZABAVIŠČE.

Velikomestni varieté popoldanske predstave zastonj. VABIMO VAS!

Zadnje telefonične vesti

DR. BENEŠ NA MORAVSKEM.

PRAGA, 23. avgusta. Državni prezident dr. Beneš se je podal na Moravsko, da oficijelno poseti razna mesta.

150.000 JAPONCEV IZKRCANIH.

TIENCIN, 23. avgusta. V dobro poučenih kitajskih vojaških krogih cenijo v severni Kitajski izkrcane japonske čete na 150.000 mož. Dnevni dotok znaša okoli 1000 mož.

berač ni smel v njegov revir, sicer je bil takoj ovaden predsedniku. Končno so prišle oblasti na to, razpustile so klub, predsednika pa zaprle.

Neguš nenadno umaknil svoje spomine

Haile Selassie, zadnji abesinski cesar, je na pritisk svojih političnih prijateljev razdril pogodbo z nekim velikim londonskim založništvom in vzel iz tiska angleški prevod svojih spominov, ki bi morali v kratkem iziti in ki jih je pričakovala javnost z velikim zanimanjem. Haile Selassie je pisal svoje spomine v amharščini. Pisati jih je začel lani jeseni in v njih je opisal vse važnejše dogodke v Abesiniji pod svojo vlado, zlasti pa to, kar se je dogajalo tik pred vojno v Abesiniji ter seveda tudi vse dogodke med vojno. Njegov rokopis so takoj prevajali v angleščino in vsa knjiga je bila že gotova, razen neguševega uvoda, na katerega so čakali, da bi mogla knjiga iziti. V zadnjem trenutku je pa sporočil negušev advokat založništvu, da je Haile Selassie sklenil umakniti svoje spomine iz političnih razlogov, ki jih pa ne more povedati. Založništvo se pa s tem ni zadovoljilo in naročilo svojemu pravnemu zastopniku, naj prouči vprašanje, kaj storiti, da pripori podjetju njegove pravice.

Punt opic

V napuljski kliniki so doživeli te dni razburljiv dogodek. Tjakaj so namreč pripeljali več opic šimpanzov v svrhu raznih znanstvenih poizkusov. Živali, ki so bile doslej navajene svobode, se kar niso mogle privaditi zaprtim prostorom. Veliki park, ki se razprostira okrog klinike in ki so ga opice lahko hrepeneče in z svojevrstnimi opičjimi vzdihli opazovale skozi okno, jih je mikal vedno bolj, dekler niso nekega dne izkoristile ugodne prilike in zbežale druga za drugo v šumo dreves ter se tam poskrile. Ko so na kliniki opazili, da so opice izginile, se je začela divja gonja za njimi. Ker pa številno služabništvo ni zadostovalo za ta nenavaden lov, so morali poklicati na pomoč oddelke vojaštva. Opice so se pri tem zasledovanju tako spretno izogibale svojih zasledovalcev, da niso mogli nobene več ujeti. Večino šimpanzov so doslej že postrelili, medtem ko se četvorica še vedno skriva v gostem vejevju kliniškega parka.

Iz gledališkega sveta.

»Ti toraj nameravaš razrušiti pogodbo z ravnateljem, Karla?«

»Na vsak način!«

»In kaj je temu povod?«

»Pomisli! Ravnatelj mi je zamolčal, da odide letos vse vojaštvo iz mesta!«

Ja življenja in sveta

„Zvezde ne lažejo!“

Vedno kadar stiska beda in trpljenje človeštvo, ga neka notranja sila žene k temu, da bi poizvedelo kaj podrobnejšega o svoji bodočnosti. Popolnoma razumljivo in jasno je, da ta nagon končno prehaja v čisto ali vsaj v neke vrste vražo. Kajti srčna želja, o katere izpolnitvi sanjam in ki jo gojim, me bo samo ob sebi umevno mučila in utrujala, dokler ne bom pupustil in ne bom — ker sem »jaz« praviloma šibkejši ko ta moja srčna želja — končno zavil h kakemu »preroku«, »jasnovidcu«, »vedeževalcu« itd., da mi prerokuje mojo bodočnost.

Ne moremo baš reči, da bi bila sedanjost, v kateri živimo, brez skrbi in trpljenja. Toliko bolj razumljivo je, da je večina ljudi nagnjena k temu, da goji take želje iz sanjskega sveta — in popolnoma dosledno v zvezi s tem je, da številko takih »prerokov«, »jasnovidcev« itd. stalno raste. Saj vendar prerokujejo »bodočnost« iz kart, iz kavine gošče, z roke itd. — in ljudje jim vse sveto verjamejo!

To pa, o čemer bomo govorili, niso le prazna, neumna govoričenja igračkarnja, »prerokovanja« in slično. Ne, to je — znanost? Da, čeravno ne vzamemo stvari tako strogo — je to vendarle znanost — astrologija! Saj je astrologija tako rekoč mati čisto eksaktne znanosti — astronomije, o kateri danes nihče več ne dvomi. Obedve se bavita z ozvezdji, zvezdami in njihovimi tajinstvenimi potmi. Toda, dočim se astronomija strogo drži tega, da zasleduje pota posameznih ozvezdij in zvezd in jih določa — gre astrologija nekoliko dalje, ko trdi, da ozvezdja nimajo močnega vpliva le na usodo celokupnega človeštva, ampak tudi na usodo vsakega posameznega človeka. Ker pa so gibanja zvezd podvržena določenim stalnim zakonom, lahko na povemo že leta naprej, kakšno sliko bo imelo nebo ob tem ali ob drugem določenem času. Astrologija pa zatrjuje tudi to, da zvezde oziroma ozvezdja določajo usodo vsakega posameznega človeka in da iz stanja zvezd ob rojstvu določenega človeka lahko po matematični poti prerokujemo njegov življenjski potek.

Ne da se tajiti, da je danes zelo mnogo izobraženih ljudi, ki tem astrološkim trditvam prav resno verjamejo. Prav tako, kakor drzni cesarski vojsk vodja v 30-letni vojni Albrecht Wallenstein: »Zvezde ne lažejo!« — In mnogo, kakor pravkar rečeno, visoko izobraženih ljudi si da sestaviti svoj horoskop. Jasno je, da se pri tem ne sme računati takole: »Horoskop mi je naznanil bogato dedščino, ali pa glavni dobiček v loteriji!« Če mislimo tako, bomo večinoma zelo razočarani, kar je razumljivo. Če pa mislimo in smo celo trdno prepričani o tem, da zvezde — kakor trdi astrologija — dejansko vnaprej določajo usodo posameznega človeka, potem se moramo logično sprijazniti z mislijo, da je naša usoda že vnaprej določena in da ne moremo na njej ničesar izpremeniti.

Ce pa je tako, moramo vendar nekaj važnosti polagati na astrološka prerokovanja, kajti jasno je: če poznam svojo bodočo usodo, se bom potrudil, da na kakršen koli način odvrnem, če je slaba,

in jo bom poskušal omiliti. Če pa vse to ni mogoče, se bom pač sprijaznil z mislijo, da je pač tako in nič drugače.

»Kismet — usoda!«

Za sestavljanje kolikor toliko natančne ga horoskopa je potrebno delo, ki lahko traja več mesecev, vendar pa niti takega horoskopa ne moremo smatrati za popolnoma verodostojnega, kajti v vsemirju krožijo še vedno neznane zvezde in ozvezdja, ki bi lahko imele kak vpliv na mojo ali pa na tvojo usodo. Vendar pa nas še vedno zanimajo horoskopi, ki jih kakšen mojster sestavi v par urah, kajti iz njih so razvidne vsaj glavne smeri bodočega življenja — če verjamemo astrologiji. Seveda mori biti tak horoskop posebej izdelan za vsakogar, kdor se zanima. Ne smemo se obračati na določene »astrologe«, ki imajo takih horoskopov pripravljenih že na ducate in ki si lahko verne ljudi kar po domače — privoščijo.

Tudi v tem pogledu se seveda mnenja delijo. »Za« in »proti« sta pač vedno zraven. Tako pravijo n. pr. mnogi, da bi — če bi astrologija imela prav — vsi

ljudje, ki se rodijo ob istem času in na istem kraju, morali imeti enako usodo. Astrologija pa poudarja, da ni mogoče, da bi se dva posameznika rodila ob istem času in na istem kraju. Kraj je namreč ravno tako važen, ker je znano, da ni nebo na vsakem kraju, na vsakem mestu enako. Celo pri »siamskih« dvojčkih se sozvezdje v drobci ene same sekunde lahko znatno spremenijo.

V Ameriki in v zapadni Evropi je danes posebna »moda«, da si dajejo ljudje izstavljeni horoskopi. Ali je to vraža, ali ne, ni važno. Zelo mnogo ljudi je, ki si dajo izstavljeni horoskopi iz zanimanja ali po v zabavo. Važno je le, da poveš točen datum rojstva in rojstni kraj. Čim točnejši so ti podatki, toliko natančnejši bo pač tudi horoskop.

S tem ni rečeno, da moraš takoj postaviti veren učenec astrologije čim si daš izstavljeni svoj horoskop. Kdor pa je že imel svoj horoskop v rokah in ga je primerjal s preteklostjo in sedanjostjo, se pa bo vseeno malo zamislil in si bo nemara rekel: »Mogoče je pa le kaj na tem?«

Naš Metuzalem Zoro Aga — se ženi

Najstarejši Jugoslovjan Bahtjar Kožan, ki je prekoračil že 132. leto svoje starosti, je še danes telesno in duševno čil. Stara korenina, znan pri nas in v svetu pod imenom Zoro Aga, opravlja še danes vsa poljska dela na svoji kmetiji v vasi Velike Ribare na Kosovem polju. Dosegel je uprav svetopisemsko starost, tako da ga po vsej pravici lahko imenujemo jugoslovanskega Metuzalema. Njegovi vnuki in pravnuki, ki jih ni malo, so že vsi poročeni. Danes obkroža pradedo Ago že 312 naslednikov in naslednic. Svoječasni zelo zanimiv opis tega starčka je ponatisnilo vse svetovno časopisje, medtem tudi nekaj ameriških dnevnikov. Starost je torej pripomogla našemu Metuzalemu do slave. Zanj se je pričela v zadnjem času zanimati neka ekscentrična 30letna Američanka, ki mu je poslala svojo ženitbeno ponudbo. V Velike Ribare je prispelo iz Lincolna v Združenih državah ameriških te dni na naslov Bahtjara Kožana neko pismo in sicer od neke gospodične Mary Paunwet. V tem pismu ponuja mlada Američanka staremu Kožanu svojo roko in svoje srce in izjavlja istočasno, da je njegova starost in obenem starostna razlika med njo in njim prav nič ne ovira pri tem koraku. Stari Kožan je bil nad tem pismom nemalo začuden in prijetno iznenaden, kar ni nič čudnega, saj ni menda moža, ki bi se ne čutil posebno počaščenega, če se zanj zanima katerakoli dama. Mlada Američanka naproša Zoro Agu, da ji čimprej pošlje svojo sliko, ki jo pa Zoro Aga predhodno še nima, ker mu je bilo slikanje že od nekdaj tuje. Vnuki, ki so danes stari že 40—60 let, ga naganjajo k temu, da se naj vendarle odpravi v bližnjo mesto k fotografu, da izpolni mladi Američanki vsaj to željo. Stari Zoro Aga sedaj premišljuje ali bi, ali ne bi...

Spomnite se CMD!

Spomenik — „zaslužni“ kravi

Te dni so odkrili v Woodstocku v državi Ontario veličasten spomenik neki kravi po imenu »Springbank Snow Countess«, to se pravi po naše »snežna grofinja iz Springbanka«. Življenje te krave je bilo venčano z mnogimi nagradami in medaljami, ki jih je prejela kot zastopnica svoje čiste plemenske rase. Brihtni Američani so si dolgo razbijali svoje glave z mislijo, kako bi čim dostojneje ovekovečili ime te krave in so se končno le zedinili ter ji postavili spomenik, ki jo predstavlja v njeni naravni velikosti. Pri odkritju tega edinstvenega spomenika živalskemu bitju, ki je vse svoje življenje služilo blaginji človeštva, je opravil vse slavnostne ceremonije sam guverner dr. Herbert A. Bruce. Ko je ta krava poginila v 18. letu svoje starosti, se je vsa Amerika ovila v neizmerno tugo in to povsem opravičeno, saj je po količini mleka prekoslala celo nič manj slavno kravo »Sophie« iz Hoodfarma v New Jerseyu, Američani, katerim ne mo-

remo sicer mnogo zaupati, pravijo, da je v enem samem mesecu dala od sebe kar 100.000 litrov mleka. Račun nam kaže, da bi potemtakem odpadlo na to kravo mlekarico dnevno 3333 litrov mleka. Iz vsega popisa te krave vidimo, da je bila ta meriška krava res prava zaloga mleka in si je potemtakem ta spomenik nedvomno tudi zaslužila. Da bi ne mislili, da gre v tem slučaju za kakšno ameriško raco! Govora je namreč o — kravi. Tudi v Evropi bi potrebovali naši kmetovalci, vsaj za nekaj mesecev, nekaj takih krav, da bi si z njimi opomogli iz sedanje gospodarske krize. Pri nas pa bi bila dobrodošla vsem onim, ki uživajo kmetstvo zaščito, ker bi lahko iz dohodkov za mleko in sir krili brez daljnega vse svoje obveznosti.

Drobne in poučne

Afrika razpolaga s 4 velikimi knjižnicami, v katerih je nad 350.000 knjig.

Francija in Nemčija imata mnogo plavajočih sanatorijev, to se pravi ladij z raznimi bolniki, katerih zdravljenje zahteva spreminjajoče se podnebje.

Stari Egipčani so si pustili rasti brade in to samo v slučajih žalovanja.

Praga skrbi v njenem dobro organiziranem socialnem skrbstvu za 13.000 siromašnih otrok.

37.000 oseb je umrlo v Ameriki v preteklem letu radi prometnih nezd.

522 je tvorniška številka posestrime prekooceanskega orjaka »Queen Mary«. Ta ladja bo zgrajena za aerodinamične proge.

Ženski klobuki iz poštinih znamk so bili v modi leta 1936.

Po najnovejši statistiki iz vse Anglije pobegne iz »zakonskega jarma« letno najmanj 20.000 ljudi, ki so se naveličali zakonskega življenja.

Solnce bi lahko nadomestilo 400.000 lun.

Afriški slon beži mnogo hitreje nego azijski.

Stari Egipčani so uporabljali pri lovu na razne ptice — prav uspešno za to izučene mačke.

Benediktinski katoliški red je imel pred francosko revolucijo nič manj kakor 37.000 samostanov.

Na vsem svetu imamo dosedaj napisanih 400 milijonov knjig.

Pri starih Rimljanih je bil Belcebub bog muli.

Razno

14—15 letno

DEKLE

vzajem za svojo, biti mora neoporečno pretekosti, Marija Partlič, gostilna, Sv. Marijeta ob Pesnici. 4630

POŠTENO DEKLE

tovarniška delavka, išče stanovanje pri družini. Nekaj bi plačala za ostalo pa pomagala pri gospodinjstvu. Naslov pustiti v upravi lista. 4632

VINOTOČ STURM

Počekova, od 5 litr. napr., ob nedeljah popoldne zaprt. 4633

Prodam

NOVI MOŠKI TRICKEL in skoraj novi »Singer« stroj poceni naprodaj. Zrkovska c. 51, Pobrežje. 4631

SOBA

sončna, zračna, mirna, lepo opremljena, se odda. Istotam se sprejme uradnica v veliko sobo k domači hčerki. Naslov in pogoji v upravi »Večernika«. 4500

Kupujte svoje potrebljive pri naših inserentih!

Stanovanje

DIJAKINJO

sprejem v vso oskrbo. Naslov v upravi lista. 4634

V lepo sončno sobo sprejemem takoj

SOSTANOVALKO.

Cela oskrba Din 400.—, Sodna 14-II, vrata 9. 4635

Obrtniki!

Nudite delo? Išete kupca? Potom malih oglasov v »Večerniku« si lahko takoj pomagata, saj je »Večernik« kod edini obsejni slovenski anevnik v vsem obsejnem ozemlju močno razširjen.

Skrivnosti

5

Bil je mož kakih štirideset let, sirove in odbijaoče zunanjosti. Njegovi črni, gosti lasje so bili počesani navzgor; krepke, rdečkaste obrvi so zakrivali dvoje majnih, sivih oči, polnih zvijačnosti in hudobije... Lahko je bilo spoznati za to divjo zunanjostjo nadarjenega človeka, ki ga je ugonobilo zločinsko življenje.

Ko si ga je mladi duhovnik dobro ogledal, je stopil nekaj korakov naprej in se je nalahko dotaknil njegovega ramena.

Obsojenec se je zdrzil in planil pokonci.

»Kaj hočete od mene?« je vprašal prestrašen in oziraje se krog sebe s pogledi, polnimi groze.

Potem se je obrnil k duhovniku in ostro motril njegov obraz.

»Pa to je on... je jecjal polglasno... saj se mi ne sanja... to je on...«

Naenkrat pa je nadaljeval glasneje: »Ah, ali si ti, mali? Zakaj mi nisi precej povedal?... Ustrašil si me! Za zlodja — obvestil bi me bil, da prideš! Kako naj te spoznam v tej novi obleki?... Torej si postal duhovnik?«

»Ne govorite tako glasno,« ga je živahno prekinil mladi mož, »in pomislite, da smem le malo časa govoriti z Vami.«

»Ali prihajaš z doma?«

»Ravnokar sem prispel.«

»Torej si prišel, da me rešiš, in me boš rešil, kaj ne? Ali si zato prišel?«

Obsojenčev obraz je obsijal smehljaj upanja.

Duhovnik je odmajal z glavo.

»Vi govorite o življenju,« je dejal, »in zunaj Vam že pripravljajo mrtvaški oder. Pomislite, da je sodba gotova, da množica že pričakuje svojo žrtev... in da ste ta žrtev vi.«

»Jaz, jaz!« je vzkliknil obsojenec obupno. »Pa jaz nočem umreti, nočem! Živeti moram, živeti hočem... in bom krvnika zadavil, če se me dotakne... O, živeti! Živeti hočem!«

Bled, poln groze, iz sebe od razburjenja in s krvavo peno na ustih se je zgrudil na svojo posteljo.

V tem trenutku je nekdo potrkal na vrata.

Bil je kurat.

Slišal je obsojenčev krik in je prišel v strahu za duhovnika vprašat, ali ne želi straže v sobi.

»Ne, ne!« je odgovoril mladenič. »Pustite me le še nekaj trenutkov na samem

z njim — do smrti Vam bom hvaležen.«

Med temi besedami se je obrnil k obsojencu in mu pomignil, naj molči. Kurat je odšel.

Kmalu potem ni bilo drugega slišati, kakor enakomerni in pravilni korak straže na hodniku ter zamolkli ropot udarcev kladi, ki je prihajal s trga.

Medtem se je obsojenec zopet dvignil. Razumel je znamenje, ki mu ga je obisko valec dal, in si je, poln nemira in čudnega upanja brisal z ročavom prisilnega jopiča mrzli pot, ki mu je oblival izmučeno čelo.

III.

Zakaj si odslovil paznika?« je vprašal obsojenec in je uprl v mladeniča svoj pogled, poln strahu in upanja obenem.

»Zato da sva sama,« je odgovoril obiskovalec in se je nezaupno ozrl proti vratom. (Dalje.)